ОТК"ЭЙБИСИ СКУЛ"

МАМЛЕКЕТТИК ТИЛ БИРИИКМЕСИНИН ДЕКАДАСЫНЫН ОТЧЕТУ

КЫРГЫЗ ТИЛИ УСУЛДУК БИРИКМЕСИНИН ДЕКАДАСЫНЫН МААЛЫМДАМАСЫ. 18.11-29.11.2024 .

2024-2025- окуу жылынын сентябрь-ноябрга чейин кыргыз тили жана адабият усулдук бирикмесинин декадасы өткөрүлдү. Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик тил жөнүндө» мыйзамынын 35 жылдыгына карата 23-сентябрда 1-4,5-11- класстарга "Кыргыз тили- кыргыз элинин улуттук тили" аттуу салтанаттуу линейка уюштурулуп, ачык сабактардын графиктери илинди.

Декаданын максаты: окуучулардын кыргыз тили жана адабияты сабагына болгон кызыгуусун арттыруу, тилди сүйүүгө тарбиялоо, окуучулардын ой жүгүртүүсүн өстүрүү, чыгармачылык шыктарын арттыруу , сабактан тышкары ар кандай иш чараларга тартуу.

Мугалимдер ачык сабактарын жаңы методдорду колдонуу менен топторго бөлүп, айрымдары интерактивдүү такталар менен кызыктуу сабактарды өтүштү.

Ошондой эле уюштурулган дил баян конкурсуна окуучулар абдан кызыгуу менен катышып, активдүү окуучулар жеңишке ээ болушту.

Ар бир класстарга өзүнчө мастер класстар өтүлдү:

1-2 класстарда "Кыргызстандын жаратылышы"

3-4 класстарда " Оймо чийме"

5-8 класстарда "Курут" жасоо

9-11 класстарда "Боорсок" жасоо

Ар бир класстарда арасында "Эне тилим сыймыгым" аттуу акыл таймаш уюштурулуп, декада жыйынтыкталды.

Катышкан мугалимдер:

Усулдук кеңешме башчысы : Утешова Б.Б.

Кыргыз тилинин мугалимдери : Арналиева А.А. , Бадачиева В.С. , Качкынова Ж.А.

№	ИШ чара	Класстар	Күн/ай	убакыт	Кабинет	Мугалимдер
1.	Мастер класс"Боорсок"	9-11	ноябрь	-	207	Сергеева А.Р. Утешова Б.Б.
2.	Мастер класс"Курут"	5-7	ноябрь	-	207	Утешова Б.Б. Арналиева А.А.
3.	Мастер класс "Оймо" Интегрированный сабак Кыргыз тили+сүрөт сабагы	3-б	27.11.	2-сабак 9-00	104	Качкынова Ж.А. Шубина Т.В.
4.	Мастер класс "Кыргызстандын жаратылышы" Интегрированный сабак Кыргыз тили+сүрөт сабагы	2-а	29.11.	1-сабак 8-15	101	Бадачиева В.С. Шубина Т.В.

Балдар, бүгүн биз сиздерди кыргыздын улуттук оюм-чийим менен тааныштырабыз. Орнамент – декоративдик-прикладдык искусствонун каражаттарынын бири. Орнамент искусствосу абдан байыркы. Орнамент – элементтердин кайталанышынан же алмашып турушунан турган оймо-чийме. Термин латын тилинен келип чыккан, бул жерде ornamentum "коздоо" дегенди билдирет. Адамдар көптөгөн оймо-чиймелерди, оймо-чиймелерди ойлоп табышып, аларды кездемелерди, кийимдерди, идиш-аяктарды, үйлөрдү, тиричилик буюмдарын ж.б. коздоо үчүн колдонушкан. Кандай деп ойлойсуңар, адамдар өз оюм-чийиминин элементтерин кайдан көрүп, алса болот? (Табиятта.) Орнамент символикалык, геометриялык, гүлдүк, фантастикалык, пейзаждык, айбанаттык болуп бөлүнөт. Бүгүн биз табактарды коздоп (боёй турган) оюм-чийимдин элементи “Кочкор музу” же “ечки муз” деп аталат. Кыргыздын көркөм кол өнөрчүлүгүндө бул оюм-чийим – малдын мүйүзүнө окшош – үйдөгү байлыкты билдирген, анткени көчмөндүн негизги байлыгы – мал.

Усулдук бирикменин башчысы: Утешова Б.Б.

Иш-чара: Мастер класс”Боорсок”

Даярдаган мугалим: Утешова Б.Б.

Сабактын темасы:

“Боорсок жасаганы үйрөнөйлү”

9,10,11 класстар

Сабактын тиби: Киришүү сабагы.

Сабактын формасы: ачык сабак.

Сабакта колдонулган каражаттар: камыр, казан , самоор.

Сабактын максаты:

Билим берүүчүлүк:

Кыргыз даамдары жөнүндө кеңири маалымат алышат. Алардын кандай шартта, кандай ыкма менен жасалаарын үйрөнүшөт. ***Өнүктүрүүчүлүк:***

Балдардын көркөм сөз байлыгы, эске тутуу, ой жүгүртүү жөндөмдөрү өнүгөт.

Тарбиялоо:

Улуттук тамак-аштардын баалуулугун, асылдыгын түшүнүп каада-салтты сыйлоого. Улууну урматтап, кичүүнү ызаттого тарбияланышат.

Сабакты уюштуруу:

• Кыргыз элинин кандай улуттук тамактарын билесиңер?
• Эт азыктарына кайсылар кирет?
• Сүт азыктарына кайсылар кирет?
• Кандай азыктарды жеш керек деп ойлойсуз?

`***Окуучулар:*** Буга чейин көрүп жеп жеп жүргөн тамактарын айтып, жооп беришет.

Сабактын журүшү:

Мугалим:

Азаматсынар, балдар! Эмесе биз бүгүн силер менен ааламда жашаган ар бир элдин ата-бабасынан бери жасап, жеп жүргөн тамак-ашы туралуу жаңы тема өтөбүз. Ар бир эл кийген кийими, жеке чарбасы, өңү-түсү менен айырмаланган. Адам баласы өзүнүн улуттук рухий дүйнөсүнө жана маданий деңгээлинне жараша тамак-аш жасоону өнүктүрүп келген. Тамак-аш кыргыз элинин материалдык маданиятынын бир формасы.

Келгиле, балдар боорсок жасаган үйрөнөйлү!

Иш-чара: Мастер класс”Курут”

Даярдаган мугалимдер: Утешова Б.Б.
Арналиева А.А.

Сабактын темасы:

“Курут деген эмне?”
5-8 класстар

Сабактын тиби: Жаңы билимдерди өздөштүрүү.
Сабактын формасы: ачык сабак.
Сабакта колдонулган каражаттар: Сүрөттөр, слайд, видео.
Сабактын максаты:
Билим берүүчүлүк;
Сүт азыгын балдар билишет. Анын кантип пайда болоорун, сүттөн көптөгөн даамдар жасалаарын жасалаарын, сүттүн организмге тийгизген таасири жөнүндө маалымат алышат.
Тарбиялык:
Азыктардын ыйыктыгын, аларды ысырап кылбай, сарамжалдуу болууга тарбияланат.

Сабактын журүшү:
Мугалим:
Сүзмө деген эмне?
Сүзмөдөн эмне кылсак болот?

Окуучулар: суроолорго жооп беришет.

Слайдда, курут жөнүндө маалымат айтып берүү.
Видео ролик балдарга көсөтү.
Курут жасоо.

Иш-чара: Мастер класс
”Оймо-чийме”
“Кыргызстандын жаратылышы”

Даярдаган мугалимдер:
Качкынова Ж.А.
Бадачиева В.С.
Шубина Т.В.

Сабактын максаты: Элдик өнөрдү сүйүүгө, элдик кол өнөрчүлүктү урматтоого тарбиялоо. Орнаменттин түрлөрү жөнүндө билимдерин тереңдетүү, алардын мүнөздүү белгилери менен тааныштыруу. Максаты: Тарбиялык максаттар: улуттук оюм-чийим менен тааныштыруу; элдик көркөм кол өнөрчүлүк жөнүндө эстетикалык билимдерин тереңдетүү; жасалгаларды колдонууну үйрөтүү. Тарбиялык максаттар: өлкөбүздүн көркөм кол өнөрчүлүгүнө болгон сүйүүсүн тарбиялоо; эмгекти урматтоо; аткарылган иштен канааттануу сезимин жаратуу. Өнүктүрүү милдеттери: көркөм табитин өнүктүрүү; чыгармачылык фантазияны активдештирүү; көндүмдөрүн өнүктүрүү жана трафареттер менен иштөө көндүмдөрүн жогорулатуу.

1. Уюштуруу учуру.

2. Сабактын темасын жана максатын айтуу.

Тарбиялык милдетти коюу жана түзүү. Балдар, бүгүн биз сиздерди кыргыздын улуттук оюм-чийим менен тааныштырабыз. Орнамент – декоративдик-прикладдык искусствонун каражаттарынын бири. Орнамент өнөрү абдан байыркы. Орнамент – элементтердин кайталанышынан же алмашып турушунан турган оймо-чийме. Термин латын тилинен келип чыккан, бул жерде ornamentum кооздоо; дегенди билдирет. Адамдар көптөгөн оймо-чиймелерди, оймо-чиймелерди ойлоп табышып, аларды кездемелерди, кийимдерди, идиш-аяктарды, үйлөрдү, тиричилик буюмдарын ж.б. кооздоо үчүн колдонушкан. Кандай деп ойлойсуңар, адамдар өз оюм-чийиминин элементтерин кайдан көрүп, алса болот? (Табиятта.) Орнамент символикалык, геометриялык, гүлдүү, фантастикалык, пейзаждык, айбанаттык болуп бөлүнөт. Бүгүн биз табактарды кооздоп (боёй турган) оюм-чийимдин элементи “Кочкор музу” же “ечки муз” деп аталат. Кыргыздын көркөм кол өнөрчүлүгүндө бул оюм-чийим – малдын мүйүзүнө окшош – үйдөгү байлыкты билдирген, анткени көчмөндүн негизги байлыгы – мал. Бүгүн Жибек Автандиловна менен экөөбүз сиздерге бул табактарды даярдадык. Сиз жана мен трафареттерди, ошондой эле башка көмөкчү материалдарды (губкалар, мээлейлер, гуашь, щеткалар) менен боёйбуз. Тапшырманы түшүндүрүү.